

Ч.: I.

Січень 1950 р.

З М І С Т .

- I. Від Редакції.
2. Проф. Др. Е. Вертипорох "Історія повстання Канадійського Відділу НТШ."
3. Проф. Др. Я. Пастернак "З історії НТШ"
4. Проф. Др. В. Бригідер "Зв'язки Канадійського Відділу НТШ з українським науковим світом".
5. Инж. Ом. Тарнавський "Фінансові та видавничі справи НТШ"
6. Проф. Др. Я. Пастернак "Не даймо загинати пам'яткам нашого минулого".
7. З діяльності Управи Канадійського Відділу НТШ
8. З привітів для основоположного Зібрання Канадійського Відділу НТШ.
9. Актуальні справи .
10. Над чим працюють члени Канадійського Відділу НТШ.
- II. З голосів преси про Канадійський Відділ НТШ.
12. Адреси членів Канадійського Відділу НТШ.

ВІД РЕДАКЦІЇ .

Незвичайно трудні політичні умовини, в яких знайшовся український нарід, вкладаєть на українського науковця-емігранта великі й відповідальні обовязки. Найважливіші з них:

1. плекати українську науку в усіх ділянках людського знання беручи до окремої уваги ті дисципліни, що не можуть вільно розвиватися на рідних землях під гнетом окупанта;
2. зберігати цінності української духової і, в міру можливости, матеріальної культури;
3. репрезентувати українську науку перед чужинецьким світом.

Реалізацію цих завдань взяло на себе Наукове Товариство ім. Шевченка. Ті завдання стоять перед кожною його клітоною і перед кожним його членом.

Та крім загальних проблем кожна країна, де живуть українські поселенці, створює свої питоменні. Відмінні географічні, господарські, культурні, суспільні і політичні умови, в яких мусить жити і діяти український переселенець, вимагає окремого наукового вкладу, якщо хочемо використати позитивні життєві умови і боротися з лихими проявами.

Ці останні рації заважили на тому, що Головний Виділ НТШ погодився на організацію своїх Відділів у окремих державах, в тому й на організацію Канадійського Відділу НТШ.

Канада - це одна з небагатьох вільних держав світу, що від десятків літ дає захист українській людині, вигнаній лихоліттям із батьківщини, дає їй змогу статися повноправним громадянином і забезпечує їй повну свободу духового й матеріального розвитку. Окремого значення набирає Канада в останніх роках, коли дала схоронище для десятків тисяч української політичної еміграції.

Ті й інші обставини заставляють українського науковця продовжувати свою творчу працю серед змінених обставин, щоб підготувати ґрунт до найкращого розвитку української громади в Канаді, а пропагандою української проблеми серед чужинців допомогти загально-українській справі.

Реалізація цих нелегких завдань вимагає тісної співпраці усіх членів НТШ розсипаних по широких просторах Канади. Передумовою успішної співпраці є тісний звязок. Одним з важливих звязкових засобів буде БЮЛЕТЕНЬ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ, його характер внутрішній. Його зміст залежатиме від актуальних потреб. Крім конкретних інформацій організаційного характеру в ньому знайдеться місце на свобідну виміну думок. Для того звертаємося з гарячим апелем до ПП. Членів, щоб надсилали до Бюлетеню відповідні матеріали: статті, пляни, побажання, завваги і все те, що малоб причинитися до успішности праці Відділу і для добра української науки.

Проф. Д-р. Е. В е р т и п о р о х.

ІСТОРІЯ ПОВСТАННЯ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ.

В другій половині 1948 р. науковці-члени НТШ, що прибули до Канади, почали робити заходи в справі заложення клітини НТШ в Канаді. Так незалежно від себе вели переписку з Головним Виділом НТШ проф. д-р. Е. Вертипорох, проф. д-р. В. Бригідер обидва з Торонта, а д-р. І. Німчук з Едмонтону.

В травні 1949 р. Ініціативний Комітет для заснування Канадійського Відділу НТШ зішшовся на перше своє засідання. До Комітету належали: проф. д-р. В. Бригідер, проф. д-р. Е. Вертипорох, д-р. І. Тесля та інж. Ом. Тарнавський, а потім проф. д-р. Я. Пастернак, що в тім часі вернувся з археологічних розкопів до Торонта. Всі однозгідно поручили проф. Вертипорохові очолити працю Комітету.

Після деякої переписки Головний Виділ НТШ на своїм засіданні дня 27. липня 1949 р. згодився на заснування Канадійського Відділу НТШ з осідком в Торонті, що оголосив також у Бюлетені НТШ Ч.:3/4 за серпень/вересень 1949 р., стор. 4-та III, де читаємо: "Позитивно поставився Виділ до пропозиції ініціативного гуртка членів в Канаді створити Канадійський Відділ з осідком, покищо в Торонті, уважаючи, що не має потреби гальмувати ініціативи і волі членства працювати для добра Товариства в рамках окремої клітини, тимбільше, що йдеться тут про окрему державу із специфічними умовами праці".

Головний Виділ НТШ діяв тут на підставі статуту, де в параграфі 4I про Філії і Представництва Товариства читаємо: "Виконуючи свою статутову діяльність Товариство повинно намагатися заснувати в країнах, де живе відповідна кількість дійсних і звичайних членів, Філії Товариства, що їх завданням буде вести працю намічену статутом".

На підставі статуту НТШ проф. Бригідер та інж. Тарнавський опрацювали проект статута Канадійського Відділу НТШ, який прийнято одностайно на засіданні Ініціативного Комітету дня 27. серпня 1949 р. Рівночасно намічено скликати Конститууюче Зібрання дійсних і звичайних членів НТШ на день 1. жовтня 1949 р. в домівці Інституту ім. Митр. Шептицького в Торонті. Всіх членів НТШ, що під ту пору перебували в Канаді, яких списки прислав нам Головний Виділ, повідомлено порученими листами про це зібрання, долучуючи програму нарад, проект статуту і список членів.

В дні 1. жовтня 1949 р. на Конститууючому Зібранні було заступлено 20 членів, що висловили своє вдоволення з повстання Канадійського Відділу НТШ, бо тим самим активізується українська наукова праця в Канаді. Негативно до пропозиції ініціаторів поставилося лише трьох членів НТШ, котрі рівночасно творять Президію УВАН, Загальне Зібрання одностайно схвалило статут Канадійського Відділу НТШ і вибрано його Управу в такому складі: голова - проф. д-р. Е. Вертипорох, місто голова - проф. д-р. В. Бригідер, він є рівночасно звязковим з неукраїнським науковим світом, секретар - д-р. І. Тесля, скарбник - інж. Ом. Тарнавський, члени Управи - проф. д-р. Я. Пастернак, він є рівночасно референтом бібліотеки, музею і архіву, директор І. Тиктор, як представник на Вінніпег, Ман. і д-р. І. Німчук, як представник на Едмонтон, Альберта. Контрольна Комісія: голова - інж. А. Палій, члени - д-р. Ю. Генік-Березовський і інж. Р. Голод.

Згідно зі схваленим статутом Управа намітила напрямні своєї праці. Найважливіші справи є: відсвяткування 75 ліття академією і допомога Централі в її видавничій діяльності. Заплановано таку працю Відділу. Улаштування наукових доповідей, видавання наукових праць

членів, зорганізованя музею, бібліотеки та архіву, влаштування академічних вечорів іт.п. Важною ділянкою уважаємо вдержання звязку і співпрацю з англійським науковим світом. Будемо в тісній співпраці з Централєю і нашим Американським Відділом НТШ та з усіми українськими науковими та суспільними організаціями, що працюють для добра української справи.

Кількома словами відповім на редакційну статтю, котра появилася в "Новому Шляху" Ч.:76 з 28,9,1949 р. Не відповідає дійсності, начеб то була якась умова між НТШ й УВАН, на основі якої НТШ мав би діяти лише в ЗДА, а УВАН в Канаді. Ніякого поділу "сфер впливів" ані "розділу континентів" між НТШ й УВАН ніколи не устійнено. НТШ, яке існує від II.ІІ.1873 р., має право засновувати, згідно зі своїм статутом, Відділи свого Товариства в кожній країні, де перебувають члени НТШ і коли вони собі того бажають так, що претенсії УВАН до НТШ є зовсім необгрунтованими та необдуманими.

Кінчаючи дозволю собі висловити погляд, що українська суспільність в Канаді повинна бути горда з того, що тут відкрито Відділ НТШ, бо НТШ це єдина найстарша та найзаслуженіша установа, з якої іменем звязане, від 75 літ, поняття української науки. Тому зорганізований загал повинен піддержати морально і матеріально так дороге для всіх українців Наукове Товариство ім. Шевченка та його Відділ у Торонто.

Проф. д-р. Я. П а с т е р н а к .

З ІСТОРІЇ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

Після відомого указу Валуєва з 1863 року, що України "не було, нет. и бит не может" українцям була відібрана всяка можливість наукової праці в межах царської Росії. Треба було йти за кордон, до Галичини.

У 1873 р. засновано було у Львові, головно заходами О. Кониського, "Товариство ім. Шевченка - "для розвитку української літератури і культури". Члени його без різниці походження, стану і віри. Фінансовою базою Товариства стала друкарня, якій доручено від 1880 друк українських шкілних книжок та соймови: видань українською мовою.

Поява Товариства викликала живу полеміку з російськими вченими /О. Пипін/ про окремішність української літератури, з якої побідно вийшли українські історики літератури. Це у великій мірі причинилося до того, що в 1892 році заходами О. Кониського й О. Барвінського, літературне Товариство ім. Шевченка було перетворене у наукове. Зразу було організоване власне видавництво /Записки НТШ/, бібліотека, архів та музей.

Живу науково-дослідчу діяльність розвинуло НТШ з приїздом М. Грушевського /1894/ до Львова, що був відтак аж до першої світової війни /1897-1913/ його головою та професором історії на львівському університеті. Між членами товариства був переведений поділ на дійсних та звичайних, працю поділено на секції: історично-філософичну /директор М. Грушевський/, філологічну /директор: І. Франко 1898-1907/ та природничу /директор В. Левицький/.

Жива видавнича діяльність: Записки НТШ, матеріали до української етнології, Етнографічний Збірник і багато других. Субвенції австрійського уряду доходили перед 1918 р. до 100 тисяч корон авст.

Дійсними членами НТШ були всі українські професори й доценти на львівському університеті за австрійських часів.

Богато уваги присвячувало НТШ справі заснування українського університету у Львові та опіці над українською студентською молоддю./Академічний Дім у Львові./

З вибухом I. світової війни всі установи НТШ /бібліотека, архів, музей, книгарня, друкарня, переплетня/ були запечатані царською владою. Всі вони зазнали тоді великих втрат.

Коли в 1918 р. гетьман Скоропадський організував в Києві "Українську Академію Наук", перші її академики були з поміж дійсних членів НТШ. З переходом західних українських земель під польську владу діяльність НТШ зазнала сильних обмежень. Товариство обложено великими податками й митними оплатами. Йому відібрано усі державні підмоги, заборонено було навіть влаштування лемківської етнографічної вистави. Та мимо того все йшла далі наполеглива наукова праця в Секціях і Комісіях, сильно розгорнули працю оба музеї, культурно історичний та природничий, головню в відділах археології й етнографії. Зорганізовано Бактеріологічний Інститут.

В загальному за австрійських та польських часів НТШ з повним успіхом заступало Українську Академію Наук та український університет на ЗУЗ. Воно дало цим всему світу доказ наявности української науки, за часів М. Грушевського гуртувало українських вчених по обох бортах кордонів, і систематично готувало нові кадри українських науковців. У 600 томах своїх видань НТШ дало величезний вклад в українську науку та висунуло її водночас у широкий, міжнародний світ, удержуючи цілий час сталий контакт з чужими науковими інституціями й окремими науковцями через участь у міжнародних наукових конгресах. Члени НТШ були членами чужих Академій і навпаки, багато визначних чужих членів, як Айнштайн, Масарик, Нідерле, Пенк, Шахматов, Меннінг та Сімпсон були дійсними членами НТШ. Товариство брало вкінці живу участь в громадянському житті, організуючи з своїх членів український тайний університет у Львові в рр. 1919-1925, матеріально помагаючи студентам і молодим ученим та боронячи прав українського народу перед москалями та поляками.

Вся широко розгорнута науково-дослідча, педагогічна й суспільно громадська діяльність найшла свій нежданий кінець в часі другої світової війни. Радянська влада розв'язала НТШ, 14 січня 1940 р., знищила і вивезла коло 70 його членів, та "реорганізувала" музей й бібліотеку Товариства зі шкодою для їх наукової вартости. Та коли прийшлося українізувати львівський університет, знова тільки членами НТШ можна було поповнити проріджену професорську колегію.

Після приходу німецької влади у 1941 р. старання Виділу НТШ відновити Товариство не мали жадного успіху й лише тайно йшла деяка праця у Секціях.

Коли воєнні обставини змусили більшу частину оставших при житті й на волі членів НТШ покинути Батьківщину, діяльність Товариства була відновлена 30 березня 1947 р. в Мюнхені /Баварія/. Крім реактивованих всіх трьох Секцій НТШ, що їх доповнено більшою кількістю видатних вчених з центральних та Східних Земель України, створено нові Інститути /бібліологічний, національних досвідів, публіцистичний, української мови, Енциклопедії Українознавства, /але брак вартатів праці й фінансової бази, а також територіяльна розпорошеність членів не дозволили розгорнути працю НТШ в її давньому обсягу. Відновлено деякі видання /Записки НТШ, Сьогочасне й Минуле./, започатковано Бібліотеку Українознавства. Та в центрі уваги стоїть Енциклопедія Українознавства, яку склало понад сто авторів, найкращих знавців українського життя й природи у всіх їх виявах.

З огляду на ліквідацію української еміграції на терені Німеччини та поступенний переїзд чимраз більшого числа членів НТШ

за океан, приступлено до організації Відділів НТШ в окремих державах. Перший з них повстав в Америці /ЗША/ під проводом містоголови матірнього Товариства проф. д-р. М. Чубатого, другий в Канаді /Торонто/ під проводом проф. д-р. Євгена Вертипороха.

Проф. Др. В. Бригідер.

ЗВ'ЯЗКИ З НЕУКРАЇНСЬКИМ НАУКОВИМ СВІТОМ.

Зв'язки з неукраїнським науковим світом, це дуже складне діло, що його успішне переведення залежить головно від попереднього росту Відділу. Він мусить придбати: 1/ нових членів, 2/ деякі фінансові засоби, 3/ відповідне число видань Централі для обміну з виданнями неукраїнських наукових організацій і врешті, 4/ знайти відповідний відгомін не тільки в нашій, але також у чужинецькій пресі.

I. Вже в ході реалізування цих передумов слід намітити деяке число осіб, що в навізанні контакту з неукраїнським науковим світом учених допомогли б нашому Відділові не тільки радою, інформаціями, але і особистим посередництвом. З одного боку це були б українці, що довший час живучи в Канаді, та займаючи тут різні впливові позиції, придбали собі знання і конекції в обох середовищах: українському і неукраїнському. З другого боку - це були б чужинці, відомі з приятного відношення до українства, та які з рації своїх становищ уже репрезентували б неукраїнський науковий світ і були б схильні та готові його нам наблизити. Перевівши дбайливу селекцію таких осіб й устійнивши їх число, Управа скличе їх на конференції, в яких проблема нашого зв'язку та кооперації з неукраїнським науковим світом буде докладно розроблена. За напрямними, устійненими таким способом піде наша праця шляхом намічених ступневих етапів.

Очевидно, що про прізвища було б тут говорити передчасно.

II. Зате ми можемо вже виявити прізвища з неукраїнського наукового світу, що є з нами в контактї та повній готовості співпраці. Це англійці дійсні члени НТШ і нашого Відділу, а саме Geo W. Simpson і W. Kirkconnell. Перший є професором і головою департаменту історії саскешеванського університету в Саскатуні, а другий, це президент "Acadia University" у Wolfville в Новій Скоції. Обидва вони відгукнулися окремими привітними письмами на наше коститууюче зібрання I жовтня 1949 р., виявили живий інтерес до справ нашого Відділу та заявили повну готовість співпраці з нами.

III. Щодо зв'язків безпосередньо на терені Торонта, маємо в пляні заінтересувати нашим Відділом професорів тутешнього університету, найбільшого - як відомо - в цілому британському Камонвелті, та через них добитися зв'язків з науковими установами цього великого міста.

Сподіваємося, що одиниці, які досі ставилися до нас прихильно, допоможуть нам у влаштуванні першого наукового спільного зібрання в одній із великих викладових заль університету. На ньому довелось б нам виголосити доклад про НТШ та його 75 ліття на англійській мові та навізати таким способом перший контакт. За чергою слідували б дальші спільні наукові засідання з рефератами при епідіяскопі, евен-туальними мікроскоповими демонстраціями. то що.

Важливе місце в цьому контакті заняла б виміна наукових публікацій, що збагачували б бібліотеку Відділу, яка має вже поважні дані на скоре здвигнення.

IV. Іншим родом нашого контакту з неукраїнським науковим світом є засноване нещодавно тому в Нью-Йорку і там заінкорпороване "Товариство Американських та Чужинецьких Науковців" /The Association of American and Foreign Scholars Inc"/, якого я і деякі особи з нашої Управи стали членами. Проф. Др. Чубатий, голова Американського Відділу НТШ, є у Виділі цього Товариства. В своєму письмі з 31. травня 1949 р. каже він: ... "бажаємо підчеркнути зокрема, що одним із головним завдань цієї установи є заснувати в Нью-Йорку Міжнародний Університет, на якому мала б бути окрема Українська Секція Гуманістичних Наук".

Та поки що згадана установа є в починах своєї діяльності й розвитку, тому не дасться вже тепер передбачити та зясувати, яким способом і в яких розмірах вона може спричинитися до поширення і закріплення наших звязків із неукраїнським науковим світом.

У. Не відомо також у цій хвилині, до якої міри може нам у наших намірах стати в пригоді "Інститут Східної та Південної Європи", що існує при філософічному факультеті Оттавського Університету під дирекцією проф. Др. Теодора Домарадзкого. Думаю, що на всякий випадок треба нам цей Інститут /"East and South European Institute"/ узяти до уваги та навязати з ним контакт.

VI. У наших звязках ми не можемо обмежитися тільки до англійського наукового світу, а треба нам їх шукати також у французькому, що ставиться до нас теж прихильно, як цього доказом факти, відомі з Монреалю. Монреальський французький університет був перший на терені Канади, що ввів у себе виклади з українознавства та доручив їх професорам: др. Ю. Русову та др. Д. Донцову з рамені основаного при університеті "Осередка Словянських Студій" /"Centre d'Etudes Slaves de l'Université de Montreal"/.

Сподіваємося, що в звязку з останніми двома установами ПП. Професори Др. Русов і Др. Донцов, які заангажовані в наведених установах, не відмовлять нам своєї цінної співпраці.

Інж. Ом. Т а р н а в с ь к и й .

ФІНАНСОВІ СПРАВИ .

Одною з найважливіших передумов успішної праці НТШ і його клітин є створення сильної фінансової основи. Під цим оглядом НТШ може рахувати тільки на підтримку свого власного громадянства. Видатки на науку та культуру завжди були, є й будуть видатками першої ваги. Ця правда має своє значення для нас тимбільше саме тепер, коли весь наш нарід на рідних землях опинився під жахливим большевицьким терором, що виключає всяку наукову чи культурну роботу. Тим більшу відповідальність та обовязок мають нині і наші вчені і наукові товариства, що мають щастя діяти у вільних обставинах, поза залізною занавісою.

Конкретні форми фінансової допомоги для НТШ такі: приєднувати членів-прихильників, купувати видання НТШ, а зокрема Енциклопедію Українознавства; складати надзвичайні жертви на видавничий фонд НТШ з нагоди 75-ліття його праці; фундувати видавання друком окремих праць, що їх підготували члени НТШ.

Основоположне Загальне Зібрання Канадійського Відділу НТШ ухвалило:

вписове для звичайних членів	-	1.00 дол.
місячний внесок	-	0,50 "
річний внесок для членів прихильників	-	25.00 дол.

Всі теперішні звичайні члени Канадійського Відділу НТШ зобов'язані заплатити членські внески за місяць жовтень-грудень 1949 р. а також за попередні місяці, якщо мають якісь залежності до каси Централі НТШ в Мюнхені.

Всі грошові в плати слід переслати при допомозі "моні ордер-ів" на адресу скарбника Відділу інж. Ом. Тарнавського /гл. список членів Канадійського Відділу НТШ/. При пересилці грошей просимо полатати докладно, хто та за що платять.

Водночас прохаємо наших дійсних і звичайних членів скласти, в міру своєї фінансової спроможности, окрему пожертву на цілі Відділу тим більше, що у зв'язку з започаткуванням праці Управи є різні надзвичайні видатки, які мусять покрити наші члени, тому, що Управа Відділу не диспонує ще фондами.

До всіх наших членів звертаємося з проханням популяризувати справу НТШ серед круга своїх знайомих і старатися спонукати їх скласти одноразовий доток на НТШ з нагоди 75-ного ювілею його існування та діяльності. Зокрема поручаємо цю справу членам у Вінніпезі та Едмонтоні. З-поміж видатніших, гідних нашої уваги та фінансово спроможніших громадян просимо приєднувати для НТШ членів-прихильників, що вплачують одноразово річний членський внесок у висоті дол. 25.

Центрاليا НТШ веде тепер акцію за збіркою фондів на окремі підготовані до друку актуальні видання та підшукує фундаторів для цих видань. Імена жертводавців будуть поміщені в уфундованих ними книжках. Так уфундовані наприклад: перші зошити Енциклопедії Українознавства. Прохаємо наших членів співпрацювати з нами в справі підшукування фундаторів для видань НТШ.

Як відомо Центрاليا НТШ в Мюнхені почала видавати I. Том Енциклопедії Українознавства /10 зошитів/ Вага та значення цієї книги знання про Україну в українській та англійській мовах для всіх тако очевидна, що про це не приходить ся більше говорити. Цією енциклопедією українські вчені як не можна краще привітали наше найстарше й найзаслуженіше наукове товариство з нагоди 75-літнього ювілею його праці. Масовим заперенумерованням цієї книги українське громадянство повинно допомогти випустити в світ ці три томи неохітної для кожного книги. Дотепер вийшло 2 зошити, третій друкується, а 4-тий набирається. Подробиці про Енциклопедію Українознавства вітомі членам з проспектів, оголошень і рецензій у нашій пресі і т. д. Тут хочемо лише підкреслити, що доведення цього сміливого задуму до успішного кінця та випуск не лише I. тому, але й II -ого та III-ого /по англійськи/ є можливе лише при личній допомозі нас усіх.

Випуск повної Енциклопедії Українознавства запевнює створення сильної матеріальної бази для дальшої видавничої діяльності НТШ. Тому дуже важною є постійна пропаганда Енциклопедії Українознавства та приєднування передплатників. В усіх справах Енциклопедії Українознавства просимо звертатися до голвного представника Енциклопедії Українознавства на Канаду інж. Р. Голода /гл. список членів/.

Проф. Др. Я. П а с т е р н а к .

НЕ ДАЙМО ЗАГИБАТИ ПАМ'ЯТКАМ НАШОГО МИНУЛОГО .

Нема інтелігентного українця, однаково у старому чи новому світі, щоб не знав про найстаршу українську наукову установу "Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові" - не було внашій батьківщині національно свідомої людини, без огляду на релігійні й політичні переконання чи угруповання, щоб не мала ближчого або посереднього відношення до його музею.

Його ж, громадянства пожеертвами Музей НТШ невпинно доповнював свої збірки, розвивав свою науково-дослідчу працю і в 50-річчя свого існування, тобто до війни, досягнув такого рівня, що став одним з важливіших культурних центрів Західної України.

В часі війни музей збагатився цінними приватними збірками, що їм загрожувало вивласнення, і ми певні в тому, що при допомозі патріотів-українців, він перетриває часи лихоліття і збереже своє величезної національної цінні майно аж до світанку нової для нас, недалекої вже епохи.

І ми, хоча тепер далеко від рідного краю, не сміємо пірвати світлих традицій і скрізь, де нас затавить жити скитальська доля, де тільки збереться гурт українців, мусимо й далі продовжувати відвічальну перед історією й народом національно-культурну роботу. Не даймо загинати пам'яткам нашого минулого.

Одночасно з оснуванням Канадійського Відділу НТШ в Торонті розпочато теж заходи до відкриття музею, бібліотеки й архіву, як інтегральних його установ.

Музей НТШ збирає:

1. до і с т о р и ч н о г о відділу - пам'яткові предмети, ті що мають значення для історії української еміграції в Канаді;
2. до е т н о г р а ф і ч н о г о відділу - комплекти й частини народного одягу, взуття, накриття голови, прикраси, різні тканини, килими, вишивки, писанки, витинанки з паперу, предмети щоденного вжитку на господарстві та в хаті, старі скрині, обрядові предмети весільні й святкові, тощо.
3. до м и с т е ц ь к о г о відділу - різьби, образи, портрети, малюнки, рисунки, дереворити, штихи, репродукції, картки-видівки різного змісту українських майстрів;
4. до ц е р к о в н о г о відділу - стару церковну утвар, як ікони-образи, книги ризи, стихарі, чаші, хрести, хоругви;
5. до а р х е о л о г і ч н о г о відділу - старовинні - з землі викопані вироби з кременю, каменя, міді, бронзи, заліза, кости та глини /цілий посуд та окремі черепки/;
6. до н у м і з м а т и ч н о г о відділу - старовинні й новіші монети й паперові банкноти, що вже вийшли з обігу.

Бібліотека НТШ збирає: всі українські друковані книжки й брошури та чужомовні про українські справи.

Архів НТШ збирає:

1. рукописні матеріяли - наукові праці, відчити, промови, спомини, щоденники, листування, матеріяли до історії різних організацій /протоколи засідань, переписка, списи членів, тощо/;
2. друковані матеріяли - всі українські часописи, програми конгресів, з'їздів, зібрань, вистав, оповістки організацій та приватних осіб та всяке друковане слово українською мовою, або чужою мовою про українські справи.

3. фотографії старі й нові громадських та наукових діячів, за- служених людей, священників, учителів, фармарів, артистів, мистців та зним- ки зі сцен побутових з'їздів, святкових днів, ювілеїв, народніх типів, бу- динків, тощо.

Просимо усіх українських, давніх і нових поселенців Канади, зо- крема бувших прихильників і добродіїв Музею НТШ у Львові, включитися в загальну збірку акцію, що придбає нам нові матеріяли й дасть змогу повести далі працю всенародного значення.

Не показуємо рівня культури народу досягненнями цивілізації, але духовними надбаннями й пам'ятками минулого.

Всі предмети, книжки й матеріяли для канадійського Музею, Біб- ліотеки й Архіву НТШ просимо пересилати на адресу:

Prof. Dr. Jaroslaw Pasternak
17 Wellesley St. E.
Toronto, Ont.

З ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВИ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ .

1 жовтня 1949 р. - Основоположне Загальне Зібрання - Було засту- плених 20 членів НТШ на всіх 23-ох. Як гість був привітний Перосвящений Кир Ізидор. Привіти наспіли від: Головного Відділу НТШ з Європи, від Аме- риканського Відділу НТШ в Нью-Йорку, від Високопреосвященного Митрополи- та Кир Іларіона, професора В. Кіркконнела з Волсвил, і професора В. Сімп- сонна з Саскатуну.

Зібрання відкрив проф. Пастернак, дальшими нарадами провотив проф. Бригідер, секретарював інж. Ом. Тарнавський.

Проф. Вертипорох зложив звіт про діяльність Ініціативного Комітету.

Проф. Бригідер зreferував проект статуту Відділу, який прийнято з низкою доповнень і поправок.

Інж. Палій поставив внесок на особовий склад Відділу, який одног- лосно прийнято.

На пропозицію інж. Тарнавського ухвалено висоту вписового I дол. а висоту членського внеску 50 центів місячно.

15 жовтня 1949 р. - Засідання Управи: Рішено скликати Пресову Конференцію та оголосити заклик до громадянства в справі збірки ек- понатів для архіву, музею і бібліотеки. Для постійного зв'язку з членами доручено Др. Теслі підготувати видавання Бюлетеню Канадійського Відді- лу НТШ.

22 жовтня 1949 р. - Пресова Конференція: Заступлені часописи: "Наша Мета" - Проф. Віберович, "Український Робітник" - Проф. Русов, "Гомін України" - Проф. Волиняк, "Канадійський Фармер" - і "Наш Вік" - Ред. Мазурик, "Новий Шлях" - п. Шелест, "Українські Вісті" - інж. Тар- навський.

Реферати виголосили:

Проф. Вертипорох: "Історія організації Канадійського Відділу НТШ"

Проф. Пастернак: "З історії Наукового Товариства ім. Шевченка".

Проф. Бригідер: "Зв'язок з неукраїнським науковим світом".

Інж. Тарнавський: "Фінансові та Видавничі справи НТШ".

5 листопада 1949 р. - Засідання Управи: Рішено підготувати Ювілейну Академію в 75-ліття НТШ. До Комітету підготовки Академії ввійшли Голова Проф. др. Е. Вертипорох, секретар др. І. Тесля і скарбник інж. Ом. Тарнавський. Обговорювано справу нових членів.

19 листопада 1949 р. - Спільне Засідання Управи із запрошеними громадянами в справі підготовки Академії. Устійнено програму. Реченець свята узалежнено від порозуміння з артистами і від того, коли буде до диспозиції зала. В святі погодився взяти участь голова Американського Відділу НТШ проф. др. М. Чубатий.

3 грудня 1949 р. - Засідання Управи присвячене головно справі приєднання нових членів.

10 грудня 1949 р. - Засідання: Передискутовано "Проблеми НТШ на основі меморіялу пересланого Президією НТШ.

З ПРИВІТАНЬ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ.

Від Президії НТШ в Мюнхені:

.... "Президія НТШ вітає Вашу ініціативу щодо організаційно-правного оформлення Канадійського Відділу НТШ в Торонті й бажає скликаним Основуючим Загальним Зборам найкращих успіхів у нарадах. Віримо, що ця наша нова станиця причиниться в великій мірі до оживлення українського наукового життя на еміграції за океаном та до поглиблення духового змісту еміграційного життя взагалі.

Належне розгорнення праці Вашої станиці буде якраз гідним вшануванням 75-річного існування нашої найстаршої наукової установи. Заснування Вашого Відділу хай буде тим дальшим кроком до тіснішого наближення праці українських науковців до актуальних життєвих потреб і проблем українського народу й еміграції зокрема.

.... Щераз складаємо наші найсердечніші побажання гарних успіхів у праці та даємо вислів нашому переконанні, що Ваш Відділ світло запише себе в історії української науки на еміграції."

Від Американського Відділу НТШ в Нью-Йорку:

.... "Щиро Вас і Ваш Відділ поздоровляємо з повстанням та започаткуванням праці й бажаємо Вам якнайбільше успіхів у всіх Ваших нелегких завданнях. Приходиться нам щиро радіти, що Ваш Відділ стався дійсністю. Кампанія, що її розпочала частина канадійської преси проти НТШ вказує на те, що дійсно треба було, щоб Канадійський Відділ стався фактом."

Від Преосвященого Владика Кир Ізидора:

.... "Висловляю радість з приводу заснування Відділу НТШ в Канаді. Я переконаний, що науковці в Канаді найдуть можливості наукової праці в рямках НТШ.

В міру своєї спроможности буду Канадійський Відділ НТШ піддержувати і пособляти його праці."

Від Високопреосвященого Митрополита Др.Іларіона:

Достойне Товариство.

1-го жовтня о год.3 п.п.,коли зберетесь на перші свої Збори,я помолюся Милосердному Господеві,щоб послав Своє Благословення на Канадійський Відділ НТШ.

Жалію,що Відділ цей відкривається не в Вінніпегу,бо тут би й я в міру своєї спроможности допоміг би йому.

Передаю своє уповноваження п.Др.Евгеніві Вертипороху,і радий буду,коли наше Канадійське НТШ займеться чистою наукою оминаючи й тіні сучасного політиканства.

Вітаю всіх Вас, - щастя Боже.Кличу Боже Благословення на всіх Вас і на Вашу працю.

Іларіон,
постійний богомолець за воскресення
розпятої України.

Від Проф.В.Симпсона / W.Simpson/.

3 листа: Saskatoon,Sask. - September 30,1949:"I was intrested to hear of your plans for establishing a Canadian branch .... I would be glad to hear the results of your meeting.Thanking you for your courtesy in communicating with me.I beg to remain,yours sincerely Geo.W.Simpson,Head of Department of History.

3 листа : Saskatoon,Sask.Dezember 7,1949: " It was very kind of you to write me concerning the organization meeting of the Canadian Branch of the Shevchenko Scientific Society ..... Naturally I am interested in your activities and will be glad to promote them in any way I can .....Wishing you and your associates every succes,I beg to remain,yours sincerely Geo.W.Simpson."

Від Проф.В.Киркконнела /W.Kirkconnell /

3 листа:Acadia University,Wolfville,Nova Scotia,September 28, 1949. " ... Please be assured of my very best wishes and my desire to cooperate with you in any way that may be practicable.Please give my most cordial greetings to the gathering.Yours sincerely Watson Kirkconnell,President of Acadia University."

3 листа: Acadia University,Wolfville,N.S.,October 28,1949 "I am glad to learn from your letter that the organization of the Canadian branch of the Shewchenko Scientific Society has been successfully carried out."

Кінчає порадою,як наладати звязки з англійськими науковими організаціями в Канаді.

АКТУАЛЬНІ СПРАВИ ВІДДІЛУ .

Члени: В часі організації Відділу були знані ініціаторам адреси 23 членів НТШ,які перебували на терені Канади.Згодом одержано адреси ще двох членів НТШ.Під цюпору перебуває в Канаді 25 членів НТШ.З них приступило до Відділу 22 членів.Трьох дійсних членів НТШ,які воднораз очолюють УВАН,поставилися до організації Канадійського Відділу НТШ негативно.Адреси членів Відділу подаємо на іншому місці.

Щоб скріпити наукову діяльність Відділу і цілого Товариства, конечно приєднати для нього свіжі наукові сили і забезпечити науковий доріст. Щоб це зреалізувати, конечно співпраця усіх наших членів. Для того прохаємо їх звязатися приватно з особами, яких можна би представити Управі як кандидатів на членів НТШ, познайомити їх із цілями НТШ та обовязками членів і запропонувати їм внести відповідну заяву з життєписом до Управи Канадійського Відділу НТШ в Торонті. Управа перешле заяви до остаточного рішення Головного Відділу. Тут треба звернути окрему увагу на місцевих українців, що вросли в канадійський ґрунт і могли б корисно діяти в Товаристві не тільки науково, але і організаційно, а далі - на молодих абсолювентів канадійських університетів. Наші члени повинні вдержувати звязок з українським студентством і заздалегідь намічувати молодих наукових адептів. Усі кандидатури на звичайних членів затверджує Головний Відділ. Кандидатури на дійсних членів НТШ полагає відповідна Секція при Централі. Внески треба адресувати до Управи Відділу в Торонті а ця їх перешле до відповідної Секції при Централі.

Члени прихильники: Статут НТШ передбачає нову категорію членства, а саме членів-прихильників з нашого активного загалу.

Неукраїнські члени НТШ: Кожний з наших членів повинен вию ристовувати відповідну нагоду, щоб проблемами української науки зацікавити і неукраїнських учених. Ми наудемо напевно серед них, зокрема серед англійських учених, приятелів і симпатиків а згодом співпрацівників та кандидатів на дійсних членів НТШ.

II. Співпраця з Централю і з Американським Відділом НТШ сперта не тільки на статуті, але і на спільноті мети і дружніх звязках. Обидва Відділи НТШ обмінюються протоколами засідань своїх Управ.

III. Видавнича діяльність - це одне з науважніших завдань НТШ, водночас і одна з найбільш турбот. Наукові видання - це зовнішній вияв життя і праці Товариства, тому на ці справи мусять найтися відповідні фонди. Кошти дотеперішних видань НТШ покривала головно українська громада в Німеччині. Тепер наших людей в Німеччині щораз менше, а до того вони сильно зубожіли. Тож обовязок придбати видавничий фонд НТШ перейшов на Америку і Канаду. Обовязком нашого Відділу і його членів - підшукати свідомих і жертвенних людей, організації чи інституції, які, розуміючи вагу справи, схотіли би стати фундаторами окремих витань. Для орієнтації подаємо приблизні кошти видання окремих публікацій.

1. Зшиток Енциклопедії Українознавства	-	дол. 1.000
2. Одне число журналу "Сьогочасне і Минуле"	-	дол. 500
3. I випуск Записок НТШ	-	дол. 800

IV. Господарські справи: Одною з науважніших справ Відділу це придбання відповідного льокалю, в якому б могла приміститися канцелярія, бібліотека і музей. Наразі Відділ, за згодою Преосвященного Кир Ізидора, користує з кімнат Інституту ім. Митр. Шептицького. Друга справа це фінанси, про які пишемо на іншому місці.

У. Виступ на зовні: З уваги на короткий час, який минув від часу зорганізованя Відділу він ще не міг проявити діяльності на зовні. Плянується належно відсвяткувати 75-літній Ювілей НТШ, а далі організація Академічних вечорів. Одначе правильність рефератової роботи узалежнена у великій мірі життєвими обставинами наших членів, яких більшість мусить витрачати свою енергію на фізичну працю - для наукової праці може використати тільки одробину часу. Всеж таки, в почутті свого обовязку, кожний з членів радо віддає на службу загалу навіть час приє-

начени для відпочинку. Не даром свідоміша частина українського громадянства Канади радісно повитала створення Канадійського Відділу НТШ, заявляючи свою готовість до співпраці. Нажаль найшлися й такі, що з незнаних спонук вже на самому початку поставилися до Відділу НТШ холодно, ба навіть виразно неприхильно. Вважаючи, що одною з причин такої постави є брак джерельних інформацій про завдання і працю НТШ і його Канадійського Відділу, Управа zorganizovala Пресову Конференцію, старалася подати представникам наших часописів основні інформації. Треба підкреслити, що дуже радо відступалиміся на сторінках часопису: "Наша Мета", "Українські Вісті", "Український Робітник", та "Гомін України" неприхильну поставу заманіфестував "Український Голос" з Вінніпегу. Не зважаючи на те, що одержав від Централі даром рецензійний і зошит Енциклопедії Українознавства з листом Проф. Др. Кубійовича, він не спромігся досі на власну рецензію, надіслану нашим членом /Проф. Др. Володимиром Бригідером не помістив і досі не повернув її авторові, хоч останній долучив оплачену коверту і в окремому письмі вдруге прохав чемно за ласкаву відповідь і вияснення всієї справи. /

НАД ЧИМ ПРАЦЮЮТЬ ЧЛЕНИ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ.

Проф. Др. Евген Вертипорох, Голова Канадійського Відділу НТШ в Торонті. Покінчив студії хемії на політехніці в Данцігу в 1926 р. і одержав титул доктора інженерії в 1929 р. Був асистентом при кафедрі органічної хемії і органічної технології на Політехніці в Данцігу в рр. 1926 до 1934 у проф. Др. Воля і Бутунандта. Видав тоді друком в німецьких фахових журналах 17 праць з органічної і фізикальної хемії. Дві дальші праці в українській мові появилися в збірнику Природ. Математичної Лікарської Секції НТШ. Дня 3 січня 1934 р. вибрано його дійсним членом Природничо Математичної Лікарської Секції НТШ. Від 1934 до 1941 був керівником ним zorganizованої досвідної лабораторії і Відділу Інзуліну у фірмі Магістер Кляве в Варшаві. В тому часі вийшли чотири дальші праці в польській мові про гормони і вітаміни. До 1942 р. був технічним керівником фармацевтичної фірми в Кракові. На весні 1942 р. при організованні Державних Медичних Інститутів /бувш. Університету/ у Львові на пропозицію бл. п. проф. Др. М. Паньчишина покликано його на кафедру хемії при медицині, а потім крім того переняв він керівництво над фармацією і викладав фармацевтичну хемію. На весні 1946 р. Сенат університету УНРРА в Мюнхені покликав його на професора хемії на медичному факультеті, де викладав також фармацевтичну хемію. Літом 1947 після ліквідації УНРРА Університету zorganizовував зразу Відділ а потім фармацевтичний факультет УТГІ в Мюнхені і був його деканом до відїзду до Канади в жовтні 1948 р.

Зараз працює як хемік в фармацевтичній фірмі

Крім вище згаданих праць, появилися різні розвідки в студентському журналі "Чорноморе" в Данцігу, в Технічних Вістях у Львові, відбулися різні відчити з хемічної тематики в Данцігу і у Львові.

Многі готові праці з ділянки органічної і фармацевтичної хемії, що не були опубліковані, пропали підчас воєнної хвотовини. До друку є підготована розвідка "Про улїпшення продукції інзуліну."

По переїзді до Канади появилися статті на актуальні теми:

"Про титули" /Новий Шлях, Наш Вік/, "Про Канадійський Відділ НТШ" /Наша Мета, Гомін України, Робітник/.

В грудні 1949 переслав до друку статті: "НТШ на сторожі української науки" /Наша Мета/, "НТШ його значення" /Новий Шлях/, "Праця НТШ для українського народу /Гомін України/.

.....

Проф. Др. Ярослав Пастернак бувш. професор археології гр. кат. Богословської Академії та державного Університету ім. І. Франка у Львові, Вільного Університету в Мюнхені та Університету Фридриха Вільгема у Бонні /Німеччина/, директор культурно-історичного Музею НТШ у Львові, дійсний член та секретар Історичної Секції НТШ у Львові /від 1929 р./, Етнографічної Комісії НТШ у Львові, гр. кат. Богословського Наукового Товариства у Львові, чеського Археологічного Товариства у Празі та Австрійського Археологічного Товариства у Відні.

В Канаді заробляє фізичною працею на прожиток. Водночас працює над підручником археології України, над доісторичними та ранне-історичними часами Канади й Америки, над англійсько-українським археологічним словарем та організує архів, бібліотеку й Музей НТШ в Торонті. Влітку продовж 8 тижнів брав участь в археологічних розкопках на місці бувшого оборонного єзуїтського монастиря 17 ст. Форт Сте Марі, сьогодні Мартис Шрайн /Онт./.

Виголошені доповіді:

1. "Найстарші християнські пам'ятки в Україні" /на I. Конгресі Українців Католиків Східної Канади, 8. X. 1949 р./,
2. "З Археологічних проблем Канади" /в українському клубі в Торонті, 20. XI. 1949 р./,
3. "Слідами княжої слави в Україні" /на відслоненні різьби А. Павлося "Князь Роман галицький" у Віндзорі, 27. XI. 1949 р./
4. "Варяги в Канаді й Америці" /для литовської студентської громади в Торонті, 4. XII. 1949 р. /.

Друкована праця:

"Україна на заранні історії" - доповнення з найновіших дослідів і розкопів /Велика Історія України, вид. І. Тиктора, Винніпег 1949 р., 931-943, 17 ілюстр./.

Друковані статті:

1. "У сутінках сторіч канадської землі" /Новий Шлях, Винніпег, 20. 7. 1949 р., ч. 56/.
2. "Чи канадські музеї сповнять своє завдання" /Український Робітник, Торонто, 27. IX. 1949 р., ч. 37; Українські Вісті, Едмонтон, 27. 9. 49 ч. 37; Новий Шлях, Винніпег, 12. XI. 1949, ч. 89/.
3. "Не даймо загинати пам'яткам нашого минулого" /Наша Мета, Торонто 19. XI. 1949 р., ч. 7; Новий Шлях, Винніпег, 10. XII. 1949 р., ч. 97/.
4. "Кам'яна богиня з дитятем" /Наша Мета, 1950 р., ч. 3/.

Проф. Др. Володимир Бригіде р, дійсний член НТШ /від 28. IX. 1932 р., ч. грамоти: 167/33" заступник голови Канадського Відділу НТШ в Торонті та звязковий для неукраїнського наукового світу. Був звичайним професором зоології та порівняльної анатомії Університету ім. І. Франка і професором методики природознавства в Педагогічному Інституті у Львові. Опісля був професором зоології та генетики і директором Зоологічного Інституту Державних Медичних Інститутів у Льво-

ві. Був довголітнім делегатом Державної Ради Охорони Природи в Польщі. На еміграції був науковим співробітником Наукоісторичного Музею у Відні.

Від 25. жовтня 1948 р. працює асистентом у ентомологічній лабораторії Зоол. Департаменту Університету в Торонті / за декретом від 27. червня 1949 р. / - Обладнавши саму лабораторію необхідною арматурою, перевів тут у зимку 1948/49 годівлю шкідників канадійських сосен із родини Neodiprionidae та заготовив для ембріологічних дослідів цієї групи комах великий матеріал / I. 188 спеціально законсервованих яєць у 23. годівляних серіях, що охопили собою 4 види /.

З частин цього матеріалу виготовив мікроскопні препарати для 3-ох видів /N. Banksianae, srtifer і panulus/ і на їх основі написав засоблену 12-ма рисунками наукову розвідку на англійській мові на поставлену професором ентомології Dr. C. E. Atwood - ом до розв'язки теми: "On which stage of the embruonic development do the eggs of Neodiprionidae enter the winter diapause?"

Університецький рік 1948/49 закінчив проф. Др. В. Бригілер і ще перед виготовленням цієї розвідки звідомленням із своїх занять у робітні на англійській мові, датованим 22. квітня 1949 р., після якого одержав вищенаведений декрет.

У технічній частині своїх завдань проф. Др. В. Бригілер співпрацює ще з двома професорами торонтонського університету, а саме з проф. Dr. A. F. Coventry та професоркою гістології, Dr. V. Engelbert.

Крім цієї праці проф. Др. В. Бригілер помістив ось такі статті в українських часописах:

1. Розмалювання двох греко-кам. церков Торонта в українському стилі. /"Гомін України", рік II, ч. 10/12 /.
2. Енциклопедія Українознавства /"Наша Мета", рік I, ч. I і 2. /.
3. Спомин з Лемківщини. /"Лемківщина", рік I, ч. 3. /.
4. Звязки з неукраїнським науковим світом /"Український Робітник" рік XVI, ч. 45. / /"Наша Мета", рік I., ч. 7. /.

Інж. Андрій Палій родився на Західній Україні. Покінчив Політехніку в Празі /чеській/, де в 1922 р. одержав диплом інженера агрономії. Від 1923 до 1944 р. директор Молочарського Союзу "Маслосоюз" на Західній Україні. Від 1946 р. доцент Українського Технічного Інституту на еміграції в Німеччині, де викладав Кооперативне Молочарство на агрономічному факультеті. Від 1949 р. технічний управитель української молочарні в Торонті.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

"Наша Мета", Торонто, Онт. Ч: I, 8, X. 1949 р. стор. 8 Склад Відділу Канадійського Відділу НТШ. Ч: 4 29. жовтня 1949 р. стор. 3, Зміст статті проф. др. М. Чубатого в "Новому Шляху", стор. 6 Наукове Товариство ім. Шевченка звідомлення з пресової конференції. Ч. 5, 5 листопада 1949 Зміст статті проф. Білецького УВАН - НТШ. Канадійський Відділ з "Нового Шляху" з 29. жовтня 1949, стор. 6 Наукове Товариство ім. Шевченка - закінчення з Ч: 4. Ч: 7, 19 листопада 1949, стор. 4 Ше про

Наукове Товариство ім.Шевченка.

"Гомін України", Торонто, Онт. Ч:19 з 17.вересн 1949 р. стор.8, Звіт-ом-лення Ініціативного Комітету для заснування Канадійського Відділу НТШ про загальне зібрання. Ч:22 з 8.жовтня 49 р. Відділ НТШ в Канаді. Склад Виділу замість пресового звіту. Ч:26 з 5.листопада 1949 р. Пресо-ва Конференція в Канадійськім Відділі НТШ. Ч: 27 з 12 листопада 1949 р. Відгуки читачів. Заувага Максима Стирчука на статтю проф. Бі-лецького в "Новому Шляху" Ч:85 з 29.листопада 1949 р.

"Український Робітник" Ч: 37 з 23 вересня 1949 р. стор.7. Оповідка ініціативного Комітету про загальне зібрання. Ч:39 з 7.жовтня 1949 р. стор.8 Канадійський Відділ НТШ. Склад Виділу. Звіт з пресової конфе-ренції-.

"Наш Вік", Торонто, Онт. Ч: 12 з 17/18 1945 р. Невірно потани* і зміне-ний зміст - нашого звідомлення про недале загальне зібрання. Ч.:15 з 29.квітня 1949 Осередок Української Науки. Склад Управи Кан-адійського Відділу НТШ.

"Комар ", Виннипег. Ч: 5, з 15. грудня 1950 , стор. 5/4.

У ВЛАСНІЙ СПРАВІ .

На сторінках деяких канадійських газет /"Новий Шлях", Український Голос", "Наш Вік"/ були статті проти заснування та діяльності Кана-дійського Відділу НТШ. Невідомо, хто і в якій цілі інспірував ті статті, які зрештою не були під кожним оглядом річевими, об'єктивними та опер-тими на дійсних фактах. Заявляємо для інформації наших членів, що ані ніхто з членів Ініціативного Комітету ані з Управи Відділу ніякої "полеміки" в справі НТШ - УВАН не починав, не веде, ані не буде вести, тому, що таку полеміку вважаємо за безпредметову, шкідливу для справи української науки.

АДРЕСИ ЧЛЕНІВ КАНАДІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ НТШ .

I. Dijsni czlenu .

a/ istoryczno - filosoficzna Sekcija:

1. Dr. Iwan Nimczuk, St. Basil's Residence 8317-105 St. Edmonton, Alta
2. Prof. Dr. Jaroslaw Pasternak, 17 Wellesley St. E. Toronto, Ont.
3. Prof. George Simpson, Ph. D., 671 University Drive, Saskatoon, Sask.

b/ filolohiczna Sekcija:

1. Dr. Konstantyn Andrusyshyn, University of Saskatchewan,
Saskatoon, Sask.
2. Prof. Watson Kirkconnell, M. A., Ph. D., LL. D., President of Acadia
University, Wolfville, N. S.
3. Wprosw. Mytropolyt, Prof. Dr. Ilarijon Ohijenko, 804 Magnus Ave
Winnipeg, Man.

c/ matematyczno-pryrodnyczo-medyczna Sekcija:

1. Prof. Dr. Wolodymyr Brygider, 20 Hevitt Ave, Toronto, Ont.
2. Prof. Dr. Ewgen Wertyporoch, 56 Winnifred Ave, Toronto, Ont.
3. Dr. Wolodymyr Lazorko, Newforont Hotel, 1261 Granville, V
Vancouver B. C.,
4. Dr. Iwan Tesla, 46 Delaware Ave, Toronto, Ont.
5. Rev. Dr. Iwan Chinchenko, Waugh, Alta

II. Z. wyozajni czlenu .

1. Red. Stepan Wolyneć P. O. Box 3597, Station B. Winnipeg, Man
2. Dr. I. Welyhorskyj, 558 Bathurst St., Toronto, Ont.
3. Inz. Roman Holod, 10936-95 St. Edmonton, Alta
4. Dr. Julian Genyk-Berezowskyj, 207 Euclid Ave, Toronto, Ont.
5. Dr. Leontij Maksymonko, c/o Dr. W. R. Davidson, Douglas Bldg,
Windsor, Ont.
6. Osyp Nawrockyj, 494 Pritchard Ave, Winnipeg Man.
7. Inz. Andrij Palij, 73 Delaware Ave, Toronto Ont.
8. o. Dr. Mychajlo Sopulak, 6240 Ada Boulevard, Edmonton, Alta
9. Inz. Omelan Tarnawskyj, 3 Marchmount St., Toronto, Ont.
10. Red. Iwan Tyktor, P. O. Box 3597, Winnipeg, man.
11. Stepan Hewak, 701 Barton St. E., Hamilton, Ont.